

หลักสูตรบาร์มสมุนไพโร จำนวน 5 ชั่วโมง

หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและสภาพบริบทของชุมชน

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน อย่างยั่งยืน สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นการเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งที่ถือว่าเป็นภาระหนักคือเครื่องอุปโภคบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่มนุษย์เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด

สกร.ระดับอำเภอสาทเหล็ก มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ให้มีทักษะในการพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้น หลักสูตรการทำบาร์มสมุนไพโร จึงถูกพัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสทางอาชีพ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริมหรือลดรายจ่าย ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและครอบครัวตนเอง และเพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และตอบสนองกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย สกร.ระดับอำเภอสาทเหล็ก จึงได้จัดโครงการพัฒนาอาชีพ หลักสูตรการทำบาร์มสมุนไพโร จำนวน 5 ชั่วโมง เพื่อเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ ฝึกทักษะความชำนาญ ให้กับผู้ที่สนใจสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพเสริม/ลดรายจ่าย พัฒนาอาชีพเดิม เพื่อก่อให้เกิดรายได้กับตนเองและครอบครัวต่อไป

หลักการของหลักสูตร

- **หลักการจัดการเรียนรู้เพื่อการมีงานทำ** เป็นหลักสูตรที่เน้นทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และสามารถสร้างรายได้ได้จริงทันทีหลังจบหลักสูตร
- **หลักการเน้นประสบการณ์และการปฏิบัติ (Learning by Doing):** มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติมากกว่าการนั่งฟังบรรยาย เพื่อให้เกิดความชำนาญและความมั่นใจในตัวสินค้า
- **หลักความยืดหยุ่นและการเข้าถึง** ออกแบบเนื้อหาให้ง่ายต่อการเข้าใจ ไม่ซับซ้อน เหมาะสำหรับบุคคลทั่วไปที่มีพื้นฐานต่างกัน และสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามบริบทพื้นที่ของตนเอง
- **หลักการมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้** เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แบ่งปันไอเดียการสร้างสรรค์ใหม่ๆ เพื่อต่อยอดจินตนาการและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในอนาคต

จุดมุ่งหมาย

- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและขั้นตอน วิธีการผลิตบาร์มสมุนไพโร
- เพื่อให้ผู้เรียนสามารถการทำบาร์มสมุนไพโรได้และมีความปลอดภัยและสะอาดในการผลิต
- เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานและเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพสร้างรายได้แก่ตนเอง

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป จำนวน 6 คน

ระยะเวลา

จำนวน 5 ชั่วโมง

➤ ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง

➤ ภาคปฏิบัติ 3 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในการ ประกอบอาชีพสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง	1. ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำบาล์มสมุนไพร 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำบาล์มสมุนไพร 2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำบาล์มสมุนไพร 2.2 ลักษณะของผู้บริโภค 2.3 แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทำบาล์มสมุนไพร 2.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ	การทำบาล์มสมุนไพร 1. อธิบายเนื้อหา 2. วิเคราะห์ให้ ความรู้	30 นาที	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ทฤษฎี
2.	ทักษะการประกอบอาชีพ การทำบาล์มสมุนไพร	1.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเตรียมการประกอบอาชีพ2.ผู้เรียนสามารถตัดสินใจประกอบอาชีพ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม 3.มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ	1.ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพ การทำบาล์มสมุนไพร 2.ขั้นตอนการทำบาล์มสมุนไพร 3.การเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ เตรียมอุปกรณ์การทำบาล์มสมุนไพร 4.ข้อควรระวังในการทำบาล์มสมุนไพร	1.วิทยากรให้ความรู้ 2..การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน 3. ผู้เรียนปฏิบัติจริง	30 นาที	2 ชม.
3.	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การทำบาล์มสมุนไพร	3.1 การบริหารจัดการ 3.1.1 สามารถวางแผนการจัดการทำบาล์มสมุนไพรได้ 3.1.2 สามารถเก็บรักษา คุณภาพของบาล์มสมุนไพรได้ 3.1.3 สามารถลดต้นทุน ในการทำบาล์มสมุนไพร 3.2 สามารถจัดการการตลาดได้ 3.3.1 สามารถโฆษณา ประชาสัมพันธ์ได้ 3.2.3 สามารถส่งเสริมการขาย และการบริการได้ 3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงได้	3.1 สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำบาล์มสมุนไพร 3.1.1 สามารถวางแผนการจัดการทำบาล์มสมุนไพรได้ 3.1.2 สามารถเก็บรักษา คุณภาพของบาล์มสมุนไพรได้ 3.1.3 สามารถลดต้นทุน ในการทำบาล์มสมุนไพร 3.2 สามารถจัดการการตลาดได้ 3.3.1 สามารถโฆษณา ประชาสัมพันธ์ได้ 3.2.3 สามารถส่งเสริมการขายและการบริการได้ 3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงได้	1.วิทยากรให้ความรู้ 2..การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน 3. ผู้เรียนปฏิบัติจริง	30 นาที	30 นาที

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ทฤษฎี
4.	โครงการประกอบอาชีพการทำบารมสมุนไพร	1. บอกความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพการทำบารมสมุนไพร 2.บอกประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพการทำบารมสมุนไพร 3. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพการทำบารมสมุนไพร 4. บอกการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการทำบารมสมุนไพร	1. ความสำคัญของโครงการ 2. ประโยชน์ของโครงการ 3. องค์ประกอบของโครงการ 4. การเขียนโครงการ 5. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ 6. การพัฒนาโครงการและกรนำไปใช้ประโยชน์	1. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพองค์ประกอบของโครงการอาชีพแล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 2. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้องพร้อมจัดการอภิปรายเพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้อง 3. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ 4. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	30 นาที	30 นาที

สื่อการเรียนรู้

- เอกสารประกอบการเรียนรู้, ใบความรู้, สื่ออิเล็กทรอนิกส์
- วิทยากรผู้ชำนาญ
- การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
- ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดผลประเมินผล

- การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
- แบบประเมินผลการฝึกอบรม (แบบ พต.10)
- แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12)

เกณฑ์การจบหลักสูตร

- มีผลการเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- มีผลการประเมินผลการฝึกอบรม (แบบ พต.10) โดยมีคะแนนรวม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
- มีความพึงพอใจระดับ ดี ขึ้นไป

1. ชื่อโครงการ การทำบาร์มสมุนไพร

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

2. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการ
จ้างงาน ของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill / Reskill / New skill
เพื่อให้ ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการ
ต่อยอด ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

3. หลักการและเหตุผล

จากนโยบายการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตประชาชนทุกช่วงวัยโดยการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้น ให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับ
ความต้องการของตลาดบริบทของพื้นที่จัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมายและ
การพัฒนาทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมรับมือ กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเข้าสู่
สังคมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย นวัตกรรม จากการลงพื้นที่สำรวจความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย
เกี่ยวกับการ จัดการเรียนวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรการทำบาร์มสมุนไพร พบว่าประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ส่วน
ใหญ่ให้ความสนใจและมีความต้องการที่จะเรียนวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรการทำบาร์มสมุนไพร เนื่องจากใน
ปัจจุบันเป็นสังคมผู้สูงวัยซึ่งผู้สูงวัยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ยาหม่อง ซึ่ง
เป็นช่องทางสร้างรายได้ให้แก่ผู้เรียนที่นำความรู้ไปใช้ ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ตลอดจน
สามารถประยุกต์เป็นอาชีพของกับตนเองสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง

สกร.ระดับอำเภอสาทเหล็ก มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่
ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ให้มีทักษะในการพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้น หลักสูตรการทำบาร์มสมุนไพร จึงถูก
พัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสทางอาชีพ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำ
ความรู้ไปประกอบอาชีพเสริมหรือลดรายจ่าย ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและ
ครอบครัวตนเอง และเพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และตอบสนองกับความต้องการของประชาชน
กลุ่มเป้าหมาย สกร.ระดับอำเภอสาทเหล็ก จึงได้จัดโครงการพัฒนาอาชีพ รูปแบบกลุ่มสนใจ หลักสูตรการทำ
บาร์มสมุนไพร จำนวน 5 ชั่วโมง เพื่อเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ ฝึกทักษะความชำนาญ ให้กับผู้ที่สนใจ
สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพเสริม/ลดรายจ่าย พัฒนาอาชีพเดิม เพื่อก่อให้เกิดรายได้กับตนเองและ
ครอบครัวต่อไป

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและขั้นตอน วิธีการผลิตบาร์มสมุนไพร
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถการทำบาร์มสมุนไพรได้และมีความปลอดภัยและสะอาดในการผลิต
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานและเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
สร้างรายได้แก่ตนเอง

5. เป้าหมาย ประชาชนทั่วไป จำนวน 6 คน

6. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1.ขั้นวางแผน (Plan) 1.1 จัดทำโครงการและอนุมัติโครงการ 1.2 ประชาสัมพันธ์โครงการฯ 2. ขั้นดำเนินการ(Do) 2.1 จัดโครงการ การทำบาร์มสมุนไพร 3.ขั้นสรุปและประเมินผล (C) 3.1 แบบประเมินผล การจัดการศึกษาต่อเนื่อง (แบบ พต.10) 3.2 แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12) 4.ขั้นปรับปรุงและติดตามผลการประเมิน (A) 4.1 บันทึกการนิเทศการฝึกอบรม (แบบ พต.11) 4.2 แบบติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรม (แบบ พต.20)	1.เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและขั้นตอนวิธีการผลิตบาร์มสมุนไพร 2.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถการทำบาร์มสมุนไพรได้ และมีความปลอดภัยและสะอาดในการผลิต 3.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน และเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพสร้างรายได้แก่ตนเอง	ประชาชนทั่วไป	ประชาชน จำนวน 6 คน	สภ.ระดับอำเภอสาทเหล็ก	วันที่ 16 มิถุนายน 2569 เวลา 09.00 - 15.00 น	2,500.-

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบรายจ่ายอื่น โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รหัสงบประมาณ 20334330005005000001 แหล่งของเงิน 6911500

7.1 ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 1 คน x 5 ชั่วโมง x 200 บาท = 1,000.- บาท

7.2 ค่าวัสดุฝึกอบรม = 1,500.- บาท

รวมทั้งสิ้น 2,500.- บาท (สองพันห้าร้อยบาทถ้วน)

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค. – ธ.ค.)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค. – มี.ค.)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย. – มิ.ย.)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค. – ก.ย.)
การทำบาล์ม สมุนไพร			2,500.- บาท	
รวมทั้งสิ้น			2,500.- บาท	

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นายชวลิต เจศรีชัย

10. เครือข่าย

1. ประชาชนชาวบ้าน/วิทยากร
2. ประชาชนอำเภอสากเหล็ก

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

-

12. ผลลัพธ์ (Out come)

ผู้ฝึกอบรมได้รับความรู้ ประสบการณ์และทักษะการทำบาล์มสมุนไพร วิธีการทำบาล์มสมุนไพรในลักษณะ/รูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ยาหม่องในแบบต่างๆ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์สร้างสรรค์เป็นชิ้นงานของตนเองได้

13. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

ผู้ฝึกอบรมที่เข้าร่วมโครงการสามารถ ทำบาล์มสมุนไพรได้
ไม่น้อยกว่า 6 คน

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้ฝึกอบรมมีผลการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- 14.1 แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (แบบ พต.10)
- 14.2 บันทึกการนิเทศการฝึกอบรม (แบบ พต.11)
- 14.3 แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12)
- 14.4 แบบติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรม (แบบ พต.20)

กำหนดการจัดกิจกรรมโครงการการทำบาล์มสมุนไพร
ระหว่างวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2569
จำนวน 5 ชั่วโมง
ณ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสากเหล็ก

วันที่ 1

- 09.00 - 09.30 น. ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
- 09.30 - 10.00 น. ปฐมนิเทศ/บรรยายพิเศษ/ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม
เรื่อง ความรู้ทั่วไปของทำบาล์มสมุนไพร
- 10.00 - 12.00 น. ให้ความรู้ด้านทฤษฎี เกี่ยวกับ ความสำคัญและประโยชน์ของยาหม่อง
วิธีการบรรยาย ยกตัวอย่าง
โดยวิทยากร นางชลธิชา เจศรีชัย
- 12.00 - 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. ให้ความรู้เรื่อง ทักษะการ ประกอบอาชีพการทำบาล์มสมุนไพร
ด้วยวิธีการบรรยาย และสาธิตปฏิบัติจริง
โดยวิทยากร นางชลธิชา เจศรีชัย

หมายเหตุ รูปแบบกำหนดการหน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม